

ಮಹಾಭಾರತದ ‘ಯಕ್ಷಪತ್ರೀ’ಯ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ, ಮನುಷ್ಯನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸಾವನ್ನ ನೋಡುತ್ತಾ ತಾನು ಸಾಯುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದೇ ಪರಮಾತ್ಮೆಯೆಡ ಸಂಗತಿ.

ಗ್ರಾಸ್‌ಮನೋರ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ‘ಸ್ಥಾಂಡ್ ಅಪ್ ಕಾಮೆಡಿಯನ್’ ಒಬ್ಬನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಜೊಳಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮನರಂಜನೆ ನೀಡುತ್ತಾ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸುತ್ತಾ, ಅವರನ್ನ ತನ್ನ ವಶಪಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಗರ ತರಿಸುತ್ತಾ, ಅವರನ್ನ ಗೇಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಕಥನ. ಇಂಥದೊಂದು ‘ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆ’ಯು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಪಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಕನಾಟಪಕದ ಹಾಸ್ಯಾತ್ಮವಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವವರ ‘ಪ್ರದರ್ಶನ’ಗಳಿಗಿಂತ ಕೊಂಚ ಭಿನ್ನವಾದ ಪ್ರಚೇಧ ‘ಸ್ಥಾಂಡ್ ಅಪ್ ಕಾಮೆಡಿ’ಗಳಿದ್ದು. ನಮ್ಮದೇ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಯಕ್ಷಗಾನವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಜಾನಪದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ‘ಕೊಡಗಿ’ಯ ಪಾತ್ರವು ಇದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾದುದು. ಆದರೆ ಕೊಡಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮೊದಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವನೇ ಹೊರತು, ಅವನದು ಘೋಣಪ್ರಮಾಣದ ‘ಶೋ’ ಅಲ್ಲ. ಮುಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಶೋ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುವ ‘ಕಾಮೆಡಿಯನ್’ನ ಪಾತ್ರವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ನಾಟಕದ್ವಾರ್ಕು ಇರುವ ವಿದೂಷಕನಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನ.

ದೊವಾಲೆ ಗ್ರೀನ್‌ಸ್ಟ್ರೀನ್ ನ್ನು ಎಂಬ ಕಲಾವಿದನ ಬಾಲ್ಯ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಬದುಕಿನ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುವ ಅವನ ‘ಸ್ವಗತ–ಸಂಭಾವನೆ’ಯು ವಾಸ್ತವ, ಸುಳ್ಳಿ, ಕನಸು, ಸಮಾಜ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಂದರೊಳಗೊಂದು ಅಳವಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ನಮ್ಮೆದುರು ಹುಸು ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನಡೆಯುವುದು ಇಸ್ತೇಲ್ಾನ ನೆತಾನ್ಯ (ಇದರಭ್ರ ‘ದೇವರ ಉಪಗೋರೆ’ ಎಂದು) ಎನ್ನಿವ ಪ್ರಟ್ಟ ಉರಿನ ಪ್ರಟ್ಟ ಕ್ಷಾಬ್ಲ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ. ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಗೇಳೆಯನೂ, ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿನಾ ಆದ ಅವಶ್ಯ ಲಜಾರ್ ನನ್ನ ದೊವಾಲೆಯು ತನ್ನ ಕಾಮೆಡಿ ಶೋಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದಾನೆ ಫೋನಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವನನ್ನ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯಾಸ ಪಡುವ ಲಜಾರ್ಗಿ, ಫೋನ್ ಸಂಭಾಷಣೆಯು ಮುಗಿಯುವ ಹೋತ್ತಿಗೆ ಒಂದಮ್ಮೆ ಕಾಲ ತನ್ನ ಟ್ರೆವಾನ್ ಸಹಪಾರಿಯಾಗಿದ್ದ, ತಮ್ಮುಖ್ಯರ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟರಿ ತರಬೇತಿಯ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತು ಒಂದು ದಿನ ಇಡ್ಡಣಿಡ್ಡತೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊರಟೆಹೋಗುವ ದೊವಾಲೆಯು ನೆವಾಗುತ್ತದೆ. ಶೋಗೆ ಹೋಗಲು ಮೊದಮೊದಲು ಹಿಂಜರಿಯುವ ಲಜಾರ್ ಕ್ರಮೇಣ, ತನ್ನ ಗೇಳೆಯನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ದನಿಯ ಕರೆಗೆ ಒಷ್ಟಿಕೊಂಡು ತಾನು ಏಕೆ ಬರಾಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ದೊವಾಲೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ‘ನಿನು ನನ್ನನ್ನ ನೋಡಬೇಕು, ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು, ಆಮೇಲೆ ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಕು’.

ಲಜಾರ್, ‘ವಿನು ಹೇಳಬೇಕು?’

ಅದಕ್ಕೆ ದೊವಾಲೆ ಹೊಡುವ ಉತ್ತರ ನೀನೇನು ನೋಡುತ್ತೀರ್ಬೇ ಅದನ್ನು’.

ಲಜಾರ್ ಆ ಇಡೀ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ನೋಡಿದ್ದನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ದೊವಾಲೆ ಆದುವ ಮಾತು, ಅವನ ಹಾವಭಾವ ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಶೋರಿಸುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಲಜಾರ್ನ ನಿನು ನನ್ನನ್ನ ನೋಡಬೇಕು, ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು, ಆಮೇಲೆ ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಕು’.